

# DE PLATE v.z.w.

TIJDSCHRIFT VAN DE OOSTENDSE HEEMKRING "DE PLATE"

Vormings- en ontwikkelingsorganisatie en Permanente Vorming

Aangesloten bij de KULTURELE RAAD OOSTENDE en het WESTVLAAMS VERBOND VAN KRINGEN VOOR HEEMKUNDE

Statuten gepubliceerd in de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 1-2 mei 1959, nr. 1931 en gewijzigd volgens de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 15 mei 1975 nr. 3395, de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 4 december 1986 nr. 31023 en de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 5 oktober 1989 nr. 13422.

Alle medewerkers zijn verantwoordelijk voor de door hen getekende bijdragen.

Tekst overname toegelaten na accoord van auteur en mits vermelding van oorsprong.

Ingezonden stukken mogen nog NIET gepubliceerd zijn.

De auteurs worden er attent op gemaakt dat bij elke bijdrage een bronvermelding hoort.

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

A. VAN ISEGHEM  
IJzerstraat 1  
8400 OOSTENDE

SECRETARIS

J.B. DREESEN  
Rode Kruisstraat 4  
8400 OOSTENDE

JAARGANG 23  
NUMMER 11  
MAAND november 1994

PENNINGMEESTER

J.P. FALISE  
H. Serruyslaan 78/19  
8400 OOSTENDE

REKENING

750-9109554-54  
000-0788241-19

## IN DIT NUMMER

- blz. 269 : J.B. DREESEN : De Oostendse Heemkring De Plate 40 jaar jong.
- blz. 271 : I. VAN HYFTE : De koning der koningen te gast bij...de koningin der badsteden. Het eerste sjah-bezoek aan Oostende op 11 augustus 1900.
- blz. 278.: L. FRANÇOIS : De petitiebeweging in het arrondissement Oostende 1828-1830.
- blz. 281 : N. HOSTYN : Hedendaagse kunstenaars in Oostende (6).
- blz. 286 : 7e lijst aankopen, schenkingen en andere opnamen in inventaris 1993.

## NOVEMBER I - ACTIVITEIT. Namiddagvoordracht

Wij brengen onze leden en andere belangstellenden in herinnering dat de november I - activiteit, die reeds in ons vorig tijdschrift werd aangekondigd, doorgaat op

woensdag 9 november 1994 om 14u30

in de Conferentiezaal van de V.V.F. Oostende.

Het onderwerp : HET VISSERSLEVEN GEDURENDE DE TWEEDE WERELDOORLOG.

De spreker : de heer André VAN CRAEYNEST uit Nieuwpoort.

Wij rekenen op uw aanwezigheid.

-----oo-----

De Oostendse Heemkring DE PLATE heeft de eer en het genoegen zijn leden en andere belangstellenden uit te nodigen tot de twee volgende activiteiten die doorgaan in de loop van de maand november.

## NOVEMBER II - ACTIVITEIT. Avondvoordracht

Een avondvoordracht met dia's op

donderdag 24 november 1994 om 20u30

in de Conferentiezaal van de V.V.F. Oostende, Dr. Colensstraat 6.

Het onderwerp : OOSTENDE EN DE ORIENTEXPRESS

De spreker : de heer Emile SMISSAERT. Licencitaat Geschiedenis en Bestuurslid van de Plate

Oostende en de Orientexpress dekt, als titel, een bredere lading d.w.z. de internationale treinverbindingen die eertijds uit Oostende vertrokken. Daarin waren begrepen :

- De NORD-EXPRESS naar Berlijn en verder naar Sint-Petersburg met aftakkingen naar Warchau en Moskou.
- de prestigieuze maar nog altijd befaamde ORIENTEXPRESS die nu al sedert 110 jaren vanuit Oostende over Keulen, Wenen naar Istanboel trekt en die in feite de London-Istanboel is.

Voor eenmaal is het niet de geschiedenis van de mailboten maar hun landinwaarts verlengstuk, de spoorweg, dat behandeld wordt.

De gegevens voor deze voordracht werden verzameld uit diverse nationale en internationale publicaties over het spoor, alsook uit archiefstukken van de bibliotheek en het archief van de N.M.B.S. nabij het Zuidstation te Brussel.

Het onderwerp kwam even ter sprake in het thema Transport van de Openmonumentendag 1994 in september laatstleden. Het openstellen, bij deze gelegenheid, van de plaatselijke Wagon Lits-afdeling Oostende kende heel wat bijval en de publieke opkomst was zeer groot.

Het onderwerp, van vanavond, is sedert vele jaren nauw met Oostende verweven maar toch is er weinig over geweten. Een uitstekende gelegenheid om Uw kennis terzake te verruimen. Zoals steeds is de toegang vrij en kosteloos ook voor niet leden. Wij hopen U op deze avond talrijk te mogen begroeten. Men zegge het voort.

NOVEMBER III - ACTIVITEIT. Viering 40-jarig bestaan van onze Oostendse Heemkring DE PLATE

Wij hebben de eer en het genoegen al onze leden uit te nodigen tot de plechtige viering van het 40-jarig bestaan van onze KRING.

Deze viering gaat door op

zaterdag 26 november 1994

in de Lusterzaal van het Feest- en Cultuurpaleis, Wapenplein, Oostende.

PROGRAMMA

10 uur. Ontvangst van de genodigden in de Lusterzaal van het Feest- en Cultuurpaleis, Wapenplein, Oostende.

10u15. ACADEMISCHE ZITTING

- Welkomswoord door de heer August VAN ISEGHEM, voorzitter.

- Lezing: "OOSTENDS BEWUSTZIJN.  
HAVEN EN CULTUUR OP WEG NAAR DE 21ste EEUW"

door Professor Dr. Georges ALLAERT  
van de Rijksuniversiteit van Gent

- Huldiging van enkele verdienstelijke leden.

Deze Academische zitting wordt opgeluisterd met het optreden van het koor TONADA TONADISSIMO onder leiding van Mevrouw Aimé THONON.

- Omstreeks 12 uur verplaatsing naar het Heemmuseum DE PLATE.

- Plechtige opening van de galerij

"OOSTENDE IN DE TWEE WERELDOORLOGEN"  
en naamgeving van deze galerij  
door de heer Julien GOEKINT, Burgemeester van de Stad Oostende.

- Aperitief aangeboden door het Stadsbestuur van Oostende.

13u15. BANKET

in hotel BURLINGTON, hoek Kapellestraat- Vindictivelaan.

MENU

Aperitief

Gemarineerde zalm met dillekruid

Zeetongreepjes met safraansaus  
Koninginneardappelen

Dessertbord :  
chocolademousse, bavarois, ijs en fruit

Koffie en versnaperingen

Aangepaste wijnen

Prijs van het banket 1200 Fr per persoon

Inschrijvingen gebeuren door overschrijving op het rekeningnummer

000-0788241-19  
De Plate  
Oostende

met vermelding "Deelname banket x personen op 26/11/1994" en dit voor maandag 21 november.

De toegang tot de Academische zitting en de plechtige opening van de de nieuwe Galerij in het Museum is vrij en kosteloos. Het banket is uiteraard betalend.

Wij rekenen op Uw zeer talrijke opkomst opdat Uw Kring er een echt feestelijke dag van kan maken.

Men zegge het voort.

J.B. DREESEN

---

BEZOEKT DE THEMA TENTOONSTELLING

IN ONS HEEMMUSEUM

**OOSTENDE WERELDOORLOG II .  
HERINNERINGEN AAN MOEILIJKE EN  
MOOIE DAGEN**

EEN FOTO- EN DOCUMENTATIETENTOONSTELLING



## UITNODIGING

Vanwege de Confrerie van 't Vynckx- en Woutermansambacht - Bredene ontvingen wij de hiernavolgende uitnodiging tot hun 6de Volkszangfeest, dat wij warm aanbevelen.

Op donderdag 10 november organiseert de rederijderskamer 't Vermurselt Herte, een "kamer" van de Confrerie van 't Vynckx- en Woutermansambacht, samen met Ocarina, het blokfluitenensemble van het Jeugdmuziekatelier en met de medewerking van Marnixring Oostende-Kustland, in de Caproen in Bredene-Sas, haar zesde Volkszangfeest.

Op het programma staan o.m. een aantal liederen die door de Tonadakoren van mevrouw A. Thonon i.s.m. de Confrerie op CD/cassette werden gezet.

De CD/cassette "Ostendsche Ploaten - Folkloristische liederen uit de Oostendse regio" wordt op 3 december voorgesteld aan het publiek, in het Feest- en Cultuurpaleis in Oostende.

Aanvang om 20u, deuren open om 19u30. Gratis toegang.

Uiteraard zijn alle leden van de Oostendse Heemkring De Plate hartelijk welkom.

## DE OOSTENDSE HEEMKRING DE PLATE 40 JAAR JONG

Op zaterdag 26 november 1994 vieren wij het 40-jarig bestaan van onze Kring. Een niet onaardige tijdspanne. Veel verenigingen houden het zo lang niet vol en sterven na een generatie weg. Ons museum hangt vol met vlaggen van dergelijke verenigingen.

40 jaar geleden, om juist te zijn op 24 november 1954, kwamen enkele enthousiaste Oostendenaars bij elkaar om de boorling, die zij "De Plate" noemen, boven het doopvont te houden. Sedertdien is het kind uitgegroeid tot de volwassenheid. Het ging niet zonder moeite. 40 jaar lang, jaarlijks, een volwaardig activiteitenprogramma aan de man brengen; sedert 31 jaar een Heemmuseum open en in standhouden; 23 jaar, jaarlijks, 300 bladzijden verantwoorde teksten van en over Oostende uitgeven; op regelmatige tijdstippen tussenkomen voor het Oostendse Heemschut, dat alles komt niet vanzelf, drukt zwaar op een vereniging en vraagt veel bateloze inzet van weinigen.

Bij vele verenigingen wordt bij een dergelijke viering achterom gekeken. Dat kan en dat mag maar, achter je kijken moet je enkel doen als je de intentie hebt om die richting uit te gaan.

40 jaar is meestal het keerpunt in het leven van de mens. Men begint aan zijn tweede helft. Dit geldt ook voor een vereniging. Het is dan ook een geschikt ogenblik om even vooruit te kijken. Vooruitkijken om zeker te zijn dat de Kring het ook nog de volgende 40 jaar zal blijven doen. Vooruitkijken omdat er in ons Oostends heem nog zoveel te doen is.

Indien wij dat voor de komende 40 jaar garant willen stellen moeten wij, eerst en vooral, zorgen voor de opvolging. Dit probleem stelt zich bij alle verenigingen. Een eerste vraag hierbij is of we er niet aan moeten denken om in de schoot van De Plate een jongerengroep op te richten. Meteen horen we stemmen opgaan dat Heemkunde enkel interesse krijgt vanaf een bepaalde, niet te jonge, leeftijd. In hoeverre dit met de werkelijkheid strookt werd tot nog toe niet onderzocht. We kennen echter, in Westvlaanderen, minstens een Heemkring die een goed werkende jongerenafdeling heeft (Wibilinga uit Wevelgem) en waarschijnlijk zijn er in heel Vlaanderen nog van die kringen.

Een ander punt waar we ons, nog meer dan in het verleden, naartoe moeten richten is de Heemschut. In de afgelopen 20 jaar hebben wij ons bij verschillende gelegenheden, van Koninklijke Galerijen tot gevelreeks Ernest Feysplein, ingezet om gebouwen of monumenten uit de afbraakwoede te halen. Op dat gebied is nog niet alles gedaan en zouden we nog veel constructief werk kunnen doen. Niet alleen monumenten en gebouwen zijn het beschermen waard maar alles dat ons leefmilieu verfraait en aangeneramer maakt.

Oostende heeft geen stadsarcheoloog, andere steden in Westvlaanderen wel. Dat is een spijtige toestand want dit wil zeggen dat de Oostendse ondergrond een gesloten boek blijft. Officieel heeft men in Oostende nog nooit iets opgedolven. Er was wel de boot van Oostende, maar die heeft men na 3 dagen laten dichtbetonnen. Het is alsof de Oostendse ondergrond archeologisch de meest onvruchtbare is in gans Vlaanderen. Elke maand worden er in onze stad enkele bouwputten geopend, maar zelden of nooit raakt

bekend wat er in die put te zien is. Ook daar ligt voor de heemkring een ruim arbeidsveld open.

In de Oostendse geschiedenis zijn er, net als in onze sterrenhemel, een reeks zwarte gaten. Over de Oostendse Compagnie zijn wij ruim geïnformeerd maar over Oostende Vrijhaven weten we zeer weinig. De informatie over Oostende tijdens de Brabantse revolutie, in de Franse tijd en in de tijd van het Verenigd Koninkrijk is zeer beperkt. De oudste geschiedenis van Oostende zit vol met gaten bij gebrek aan ernstig bronnenonderzoek. Zelfs Oostende in de tweede wereldoorlog is alles behalve een sluitend geheel. Ook hier is, in de komende jaren, nog aardig wat werk in de winkel voor onze Heemkring.

Regelmatig komen er in onze stad of in de onmiddellijke omgeving nieuwe gebouwen, bedrijven, instellingen, organisaties of verenigingen bij. Voor onze Heemkring is een mooie taak weggelegd om hierover, in de kortste tijd, een gepaste en wetenschappelijk verantwoorde beschrijving op te maken en die in ons tijdschrift te publiceren.

Ook moeten wij oog en oor hebben voor de verdwijnende zaken. Als eerstdaags, om een van de vele voorbeelden te noemen, bv. op onze kust het vissersonderwijs geherstructureerd wordt is het goed daarover een bijdrage te verwerken in ons tijdschrift. Dit zal toekomstige vorsers veel tijd besparen bij hun opzoekingen.

Professor W. DEBROCK zei ooit dat het grootste probleem, van de geschiedschrijving in deze tijd, is te weten wat er ooit gepubliceerd werd over een bepaald onderwerp. Een volledige bibliografie van alles dat ooit over Oostende en het kustgebied verscheen zou een van onze eerste prioriteiten moeten worden.

In diezelfde gedachtengang zou ook een trefwoordenregister van de voornaamste boeken over Oostende, wij denken aan Vlietinck, Bowens, Pasquini, de Ostendiana's e.a. een mooie realisatie zijn in de komende jaren.

Ook de veranderende gebruiken en gewoonten in onze hedendaagse samenleving zouden, nauwkeurig moeten onderzocht, genoteerd en gepubliceerd worden.

Een plaag in de interpretatie van onze lokale geschiedenis zijn de vele fouten ontstaan door compilatie, verkeerd lezen, klakkeloos overnemen wat geschreven, gedrukt of verteld wordt, onvoldoende archiefonderzoek, enz. Ook hier is een mooie taak voor de Heemkring weggelegd om door nauwkeurige voorlichting die onjuistheden weg te werken.

Waarom het Stadsbestuur, bij het aannemen van nieuwe straatnamen, de lijst voor onderzoek voorlegt aan de Algemene Vergadering van de Culturele Raad is ons een raadsel. Weinig of geen van de geconsulteerde verenigingen hebben enige historische "background" of zelfs maar interesse voor het onderwerp. Het ware dan ook logisch dat de Heemkring zich voor die taak inzet.

Voorlopig sluiten wij hiermee af. Het wordt anders van het goede teveel. Er moet ons ook nog wat tijd overblijven om dat 40-jarig bestaan te vieren. U viert toch mee nietwaar.

J.D. DREESEN



DE KONING DER KONINGEN TE GAST BIJ....DE KONINGIN DER BADSTEDEN  
- HET EERSTE SJAH-BEZOEK AAN OOSTENDE OP 11 AUGUSTUS 1900 -

door Ivan VAN HYFTE

Deze nogal pompeuze titel voor de sprookjesvorst is zowat 2.500 jaar oud toen Xerxes, Cambyses en andere Darius over een omvangrijk imperium in het nabije Oosten heersten.

"Le Roi des Rois" schrijft Le Carillon wiens reporter wij een 14-tal dagen meevolgen met het bezoek dat vele jaren in Oostende tot de verbeelding is blijven spreken. Hopelijk is de journalistieke vrijheid van de man zoveel mogelijk journalistieke geloofwaardigheid.

\* \* \*

Zaterdag 11 augustus. 9.50 u. Uit het station van Parijs rolt een bijzonder treinstel met aan boord MOUZZAFER-ED-DINE. Bij zijn omvangrijke entourage horen ook de Groot Vizier MIRZA ASHGAR KHAN en de Minister van Openbare Werken MOHADES-EL MAMALEK. Om 15.21 u wordt in het station van Menen een massa volk door politie en gendarmes op afstand gehouden want de sjah ruilt de koninklijke trein voor die van Leopold II en dit onder het spelen van de Perzische hymne.

In Oostende zelf zaten ze ondertussen ook niet stil. Langs de route naar het Royal Palace Hotel staan reusachtige masten, spiraalvormig versierd met dennen en veelkleurige trofeeën. Boven de hoofdstraten hangen schilden in Perzische kleuren waarop zowel de zon als de leeuw prijkt. Twee immense triomfbogen verbinden de Kapelle- met de Weststraat. Heel wat inwoners hebben hun huizen bevlagd. De vlaggen en wimpels spreken een kosmopolitische taal. Al vanaf 16 u komt een uitgelaten massa nieuwsgierigen in beweging.

17 u stipt. In het zwart gekleed met een "redingote" aan stapt gewichtig een zichtbaar vermoeide vorst met zijn suite uit op het perron. De harmonie van het 3e linieregiment speelt Salam en daarna het Perzisch nationaal lied. Generaal DENYS, bevelhebber voor de beide Vlaanderen, provinciecommandant GAUCHIN, gouverneur baron RUZETTE, burgemeester PIETERS en zijn schepenen CNUDE, FERMON, LIEBAERT en VAN IMSCHOOT verwelkomen hem en begeleiden hem naar een salon, speciaal gereserveerd. Schitterende bloementuilen van het huis Henri SMIS-VALCKE worden door de dames geoffreerd.

Daarna stapt hij in een landau die de consul-generaal van Perzië in Antwerpen hem ter beschikking heeft gesteld. Een stoet voertuigen, gesloten door 2 eskadrons gidsen en rijkswachters rijdt door de Kapellestraat, over het Wapenplein door de Weststraat en de Koningstraat. Na 15 minuten ziet hij de Perzische vlag wapperen op de 2 torens van de hoofdvleugel van het Palace. In een stofwolk duikt de omvangrijke groep door de ingang met in hun zog het voertuig van de sjah dat in de tuinen verdwijnt. Door die "coup de vent" is de nieuwsgierige massa er aan voor zijn moeite.



Dir. STEINSCHNEIDER en sekret. FABRIS ontvangen en begeleiden hem naar zijn appartementen waar hij kennis maakt met een gehele verdieping die voor hem speciaal is afgehuurd. Even later ontvangt hij vanop een divan de officiële personaliteiten die al een tijdje hun opwachting maakten.

Onze journalist mocht ook even een indiscrete blik werpen op de volledig afgezonderde en goed bewaakte etage. Een antichambre in empire-stijl, een luxueuze en comfortabele slaapkamer, een fumoir in oosterse stijl met opvallende Smyrna-tapijten. De sfeer van duizend en één nacht is hier voelbaar aanwezig. Het gerucht liep al rond dat 14 prinsessen die avond gearriveerd waren...

Verder een salon de réception in Louis XIV-stijl, met piano. Tenslotte een badkamer met voor die tijd "des engins les plus perfectionnés servant aux ablutions". Een privé-telefoon is ook ter beschikking.

Eenmaal de receptie ten einde neemt de vermoeide MOUZZAFER er een uurtje van tussenuit want voor het avondmaal dat volgt, wil hij uitvoerig zijn tijd nemen. De meest excellente, gechambreerde wijnen worden al uit de kelder gehaald want op het menu staat :

- Potage Ambassadeur
- Truite meunière à la chevalière
- Selle de Behague à la Renaissance
- Ramiers d'Afrique en cocotte
- Coeur de Romaine
- Petits pois à la française
- Aubergines au gratin
- Poires Condé
- Fruits et Bombes glacés

Komt het water U ook niet in de mond ?

Zijn ministers souperen apart bij gangen die ook mogen gezien worden :

- Croute au pot
- Filet de Barbue Mornay
- Timbale Financière
- Quartier de Paulliac rôti - Salade
- Pilaf à la Turque
- Petits pois à la française
- Biscuits Marguerite
- Desserts

Zoiets vertaal je best niet !...

De nacht valt in en buiten hoor je niks dan doffe, welgemeten passen van schildwachten. Aan de ingang wordt een bloemenkorf in de vorm van een schip afgegeven. De Société française de Bienfaisance had zich een andere ontmoeting voorgesteld. Hoelang zou de fleuriste aan de Van Iseghemlaan, Sarah MEY, niet aan het stuk gewerkt hebben ? Mensen van de Crèche Louise Marie kunnen evenmin een boeket anjelieren en orchideeën persoonlijk overhandigen...

Zondag 12 augustus. De tweede dag op het programma is duidelijk minder zwaar : Oostendse sight-seeing. Begeleid door politie op de

fiets en rijkswacht in burger gaat het door het idyllische Maria-Hendrikpark. Burgemeester PIETERS mag naast de keizerlijke gast plaatsnemen maar verkiest per fiets aan zijn zijde te rijden.

Men keert terug over de rustige Avenue de la Reine want de sjah wil de dijk op. Hij wordt er warm toegejuicht door een menigte Oostendenaren en de buitenlandse kolonie.

Maandag 13 augustus. De paardewedrennen moeten hem ter ore gekomen zijn. Met een gevolg van 7 landaus trekt hij richting koninklijke tribunes waar politiecommisaris TILKENS en zijn manschappen alles in het werk stellen opdat hij ongestoord zijn verreijker kan bovenhalen. In de Prix Neptune klaart zijn gezicht op wanneer zijn 2 paarden in de winnende volgorde arriveren : 475 F levert hem het gokje op. HIJ houdt er enkel 5 F van over want de rest vloeit af naar het personeel van het hippodroom. Na de Steeple Cheese begeeft hij zich onder de massa. "Vive le sjah de Perse" is niet uit de lucht.

Dinsdag 14 augustus. De Cercle Equestre d'Ostende organiseert een gymkhana. President Max VALCKE is in zijn nopjes als hij zijn eregast enkele hippische stunts laat zien. Snelle ruiters ontzadelen hun paard, geven een boeket aan een dame en met het zadel in de hand rennen ze om het eerst naar de aankomstlijn. Prix des Cowboys. Of wat dacht je anders ? Anderen springen van hun paard, trekken een nachtkleed aan, zetten een Pierrot-muts op en met kandelaar in de hand stuiven ze terug. Nog andere ruiters komen aan te paard en moeten op een ezel terug. Dit wekt nogal hilariteit op de tribunes en dit voor een... Grand Prix d'Ostende. Vóór hij om 17.00 u verwacht wordt op het Koninklijk Chalet bij prinses CLEMENTINE, brengen alle cavaliers een triple hurrah als afscheidssalut aan de vorst.

Woensdag 15 augustus. Om 10.00 u verlaat hij het Palace Hotel voor een frisse wandeling op de dijk. Er kan zelfs een ritje vanaf met een stoom-automobiel. Achteraf bestelt hij bij de vertegenwoordiger van de constructeur verscheidene Stanley-modellen voor persoonlijk gebruik. Leden van zijn gevolg doen het hem na. Op zijn tocht ontmoet hij ook de weeskinderen van het Vincentius en pensionaires van het Sanatorium. De twee weldadigheidsinstellingen moeten onder elkaar 2.000 F verdelen.

In de namiddag wacht hem een nieuwe Oostendse attractie : de Tir aux Pigeons. Hij krijgt er een "fusil de précision" aangeboden waarmee hij meerdere vogels neerhaalt. Alzo laat je toch niet je schutterstalent zien, denkt hij. Twee vogels in een kooitje tegelijk loslaten en met succes neerknallen. Algemeen applaus ! Ook dit vindt hij beneden zijn Perzische waardigheid. Vijf frankstukken worden opgegooid en met een "précision remarquable" zijn de dames in alle staten. Ze krijgen daarenboven de stukken als souvenir.

's Avonds heeft de koningin (der Badsteden) nog troeven achter de hand : haar riant Kursaal met dirigent RINSKOPF. De Burgemeester ontvangt een elitair gezelschap in de koninklijke loge maar zit er toch wat nerveus bij. Kursaalabonnees klimmen onbeleefd op de stoelen om de hoge gasten te bekijken "comme des bêtes curieux". Schepen FERMON laat vlug de neutrale zone ontruimen en zaalwachters manen aan neer te zitten. De sjah zal zich wel een incognito-bezoek anders hebben voorgesteld. De solozang van Madame

KUTSCHERRA strijkt alle plooiën effen en de vorst geeft zelf het signaal aan om te applaudisseren.

Donderdag 16 augustus. Halfzes. Een ongewoon uur om de sjah in de Gare Maritime aan te treffen. Ook hotelier Auguste STRACKE is al vroeg uit de veren. Aan boord van de luxueuze Princesse Clémentine biedt hij de hoge gast een prachtig kussen met erop echte bloemen aan. "Dieu protège le Sjah" staat erop te lezen. De Perzische vlag wappert in de Oostendse zeebries. Amper 25 minuten - "il est un peu dérangé par le mouvement du navire" - vertoefde de vorst op het water.

Terug in zijn Palace staan 2 Vincentius-weeskindjes ongeduldig met een briefje in de hand om hem te bedanken. Hij tilt ze op en drukt ze tegen zijn wang. De begeleidende dames Amélie en Marie VAN ISEGHEM glunderen...

's Avonds is er in zijn "eigen" Grand Palace Hotel een soirée dansante gepland. Om kwart vóór tien -komt hij in grandeur naar beneden en betreedt de balzaal waarna hij een militaire groet brengt. Bij het voorbijgaan brengen alle dames een "révérence" die hij beantwoordt met een plechtige buiging. Bij het orkest staat voor hem een canapé klaar. Een Turk, "coiffé du fez rouge", komt naar hem toe. Het is GHAZI MOUKTAR PACHA, de bekende generaal uit de Russisch-Turkse oorlog. Ze praten rustig en familiair met elkaar.

Het dansen herbegint, nu nog geanimeerder dan daarnet. Dames wedijveren met elkaar in elegantie en exotische toiletten. De ongekroonde Europese elite is er : de prinses KARAGEORGEVITCH (uit Parijs), mademoiselle KOUSNETZOFF en haar familie (uit Moskou), de Weense gravin SZFARNAY-HADIK, barones P.V. JANSKY (uit Munchen), mademoiselle Caroline ELY (uit New York), om het bij enkele namen te laten. Ook de AGA KHAN loopt in de kijker. Om elf uur trekt de sjah zich terug in zijn appartementen. Blijkbaar heeft hij het hier naar zijn zin want nog dezelfde avond wordt beslist zijn verblijf te verlengen tot de vierentwintigste...

Vrijdag 17 augustus. De Koningin de Badsteden is zelf gastvrouw. 's Middags wordt een diner aangeboden vanwege het stadsbestuur. Binnen in het stadhuis, op de eretrap die naar de feestzaal leidt, vormt een cordon schutters van de Burgerwacht een erehaag. Even later zit de sjah in de balzaal die voor de gelegenheid grandioos verlicht is met honderden elektrische lampjes, aan tafel. Restaurateur van het Kursaal, P. DECLERCQ staat voor de gewichtigste taak uit zijn gastronomische carrière. Voor zijn 64 couverts heeft hij uit zijn wijnkelder een Graves 1884, een Chateau Larose 1872 en een Romanée Conty 1871 opgediept.

De vele militaire en burgerlijke dignitarissen houden gewichtig de menu-kaart voor zit uit :

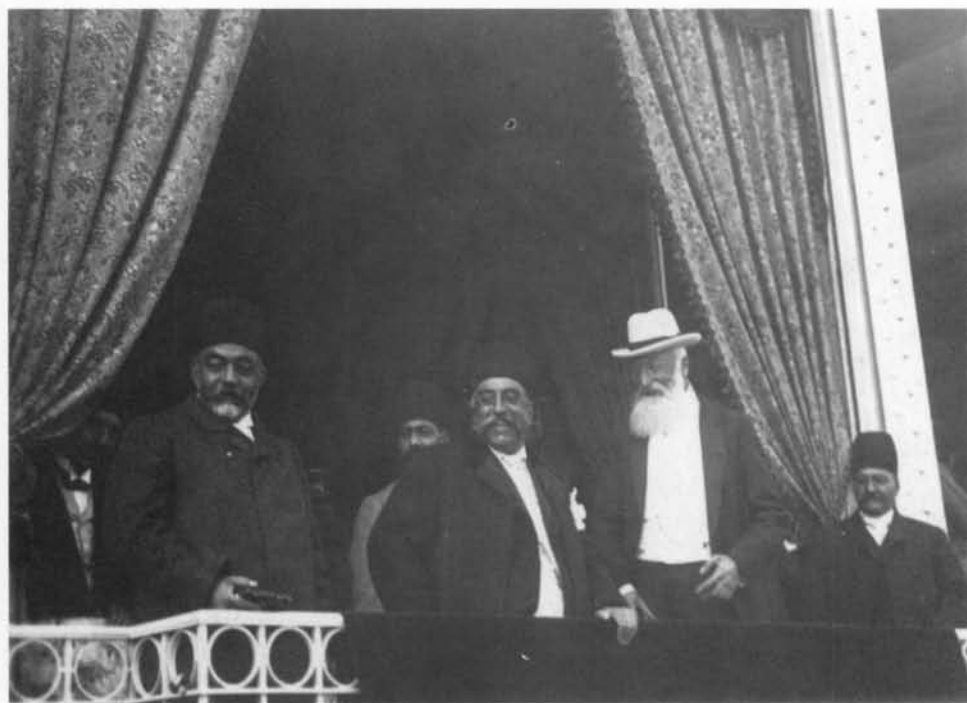
- Huitres royales d'Ostende
- Suprême de soles à la Welkyrie
- Noisettes de pré-salé Rachel
- Pointes d'asperges à la crème
- Petites poulettes des Champs
- Salade Impériale
- Glace en surprise
- Fruits - Dessert
- Café - Liqueurs



## DE SJAH VAN PERZIE TE OOSTENDE



Sjah Mouzafer-Ed-Dine met zijn ministrieel gevolg op de zeedijk (1905).



Koning Leopold II met de Sjah in de koninklijke tribune op de Wellingtonrenbaan (1902).

Tijdens het banket staat de Burgerwacht onbeweeglijk en tactvol rond de tafel van de sjah. En dit voor een vrijwilligerskorps ! Hiervoor krijgen ze achteraf champagne aangeboden van hun burgemeester... Het dessert is aan de gang en plots staat die op. "Je bois à la santé de Sa Majesté impériale le Sjah et je le remercie de son visite à Ostende". Op zijn beurt heft de Perzische vorst het glas en wenst de afwezige Leopold II alle gezondheid toe.

Alvorens terug te keren naar zijn hotel vertoont hij zich nog even op het balkon aan de massa wachtenden die op het Wapenplein zelfs de kiosk hebben ingenomen...

Zaterdag 18 augustus. La Fête des fleurs. Bloemencorso. Longchamps fleuri. Hoogdag van de Oostendse bloemisten die deze jaarlijkse traditie letterlijk in de bloemen zetten. Henri SMIS-VALCKE en Sarah MEY zijn "maisons de tout premier ordre". Extra werklui worden voor talrijke bestellingen aangeworven. Het sjah-bezoek geeft aan het toeristisch evenement een extra dimensie.

Schitterend weer die dag. De zon glinstert in de zee en kroont de golven met zilver schuim. Alle straten die naar de dijk lopen, zijn afgesloten. Rijkswacht en politie missen autoriteit om de mensenzee in toom te houden. Op de promenade zijn kiosken voorbehouden aan de jury, de harmonie Euterpe, de muziekkapel van het 3e Linie-Regiment en de filharmonie. Over het huis NYSSSEN is een tribune opgeslagen voor de sjah en zijn ministers.

De corso begint. Drie rijen stoelen vergapen zich aan een dubbele rij versierde voertuigen die nauwelijks te herkennen zijn door de orchideeën, witte rozen, margrietten, gele dahlia's, viooltjes, mimosa's, hortensia's en roze gladiolen. De Côte d'Azur in Oostende ! De stadbeiaard is hoorbaar. De zeebries laat nu en dan het roze en groene stof van confetti opwaaien, die kinderen samen rapen en opgooien in dwarrelende wolkjes. De Cercle Equestre vormt een stoet op zich zelf. Een roze wagen wordt bekroond. De sjah overhandigt zelf een rozentuיל aan "une des plus délicieuses mondaines fréquentant annuellement notre plage".

Ceremoniele koetsen houden halt vóór de tribune. Onder een regen van geparfumeerde bloemen en hoerah-geroep stapt de hoge bezoeker in. Hij heeft foto's laten nemen van het feeëriek spektakel.

In welke collectie of archief in Teheran (of elders) zouden die zich nu bevinden ?...

Zondag 19 augustus. Elf uur. Vóór het Palace Hotel staat de wapenlobby present. Twee vertegenwoordigers van F.N. Herstal (bij Luik) maken op de dijk hun opwachting. Nu en dan kijken ze naar de vloedlijn. Op het vlakke strand liggen verspreide flessen met citroenen erop. De succesvolle schutter van de Tir aux pigeons komt er aan. Hij test een Mauser en een Albini-geweer. De citroenen moeten er aan geloven. De journalist voegt er niet aan toe of de bestelling doorgaat...

Wat kunnen Brugge en Perzie in hemelsnaam met elkaar gemeen hebben. Toen de Belgische minister in Teheran, baron d'ERP, er enkele jaren terug zijn dochter aan de sjah voorstelde, maakte het meisje indruk. Groot was de verbazing toen de Pers vernam dat ze later in een Brugs klooster was ingetreden. Hij moest haar terug

zien ! Vandaag spoort hij naar het Venetie van het Noorden. Op weg naar het Sint Janshospitaal hoort hij vanuit de Steenstraat de voor hem ongewone klank van het Belfort. 94 jaar vóór de grote Memlinc-tentoonstelling brengt hij hulde aan de Duitse Bruggeling en de meesterwerken van de Vlaamse schilderschool. Het bezoek is kort want hij wil Mademoiselle d'ERP ontmoeten. In de tuin van het St. Vincentius à Paulo klooster staan weesjes netjes op een rij. De kloosterlinge wijkt niet van moederoverste en begroet haar onverwachte gast; Hoogstverbaasd kijkt ze op als ze verneemt, via een tolk, dat ze 2.000 F in ontvangst moet nemen...

Hij wil nog religieuzen zien en trekt naar het Begijnhof. Even later vindt hij de Lac d'Amour (Minnewater) het meest pittoreske van Brugge. De prestigieuze schouw van het Brugse Vrije kan er nog net bij want gouverneur RUZETTE wil hem met samovar en champagne in zijn salons ontvangen. Zijn echtgenote vindt het fijn een langdurig gesprek met hem te hebben.

Maandag 20 augustus. De directie van het Palace Hotel heeft vernomen dat zijn beroemdste gast een kennis is van "fêtes pyrotechniques" en organiseert een spetterend vuurwerk. Het opnieuw talrijk opgekomen publiek kan zijn ogen niet geloven bij het zien van somptueuze luxe alom. Salons zijn elektrisch verlicht en met Perzische vlaggen versierd. De grote tuin is één bloementapijt. Opeens davert de grond. Aanhoudend geknal en geknetter in de inktzwarte hemel. Boven de angstige menigte klimmen lange gouden vuurpijlen die in vele kleuren uiteenspatten. Molentjes en watervalletjes spuwen een zilveren regen. De lucht zit vol serpentes, smaragden en robijnen als het sluitstuk er aankomt : de "bouquet diablement magnifique".

Daarna galabal. Het orkest zit te midden lover. Er boven hangt een portret van de sjah, geschilderd door Emile WAUTHIER. Rechts van deze estrade is een keizerlijke tribune getimmerd met er op een troon. Stoelen wachten op ministriële eregenodigden. De nationale hymne weerklinkt als de man zijn intrede maakt. Als een oosters monarch overschouwt hij met genoegen de koppels die vóór hem defileren en graag opnieuw voorbij flaneren. Onze kroniekschrijver noteert maar liefst 81 namen uit dit uitgesproken elitair clubje dat hier elkaar rendez-vous geeft voor het zoveelste bal.

Dinsdag 21 augustus. De sjah neemt een snipperdag. Na het laatavondprogramma van gisteren beslist hij vanmorgen zijn hotel niet te verlaten. Hij dejeuneert, zoals gewoonlijk, 's middags maar een dijkwandeling is voor hem een must.

Na het tafelen gaat al zijn aandacht naar vrouwen die tot aan hun heupen in het zeewater ploegen. Het zijn visserinnen die een groot vierkant steeknet voor zich uitduwen. Tussen twee on-realistische werelden ligt het brede strand...

In de namiddag toert hij met zijn entourage rond in het Maria Hendriapark. Jammer voor de ongeduldige kinderen die in de rotonde van het Kursaal op hem zitten wachten voor hun verkleed kinderbal. Boerinetjes, alsaciennes, mandarijnen, wit-zijden pierrots en pierrettes en zeelui krijgen enkel een hand van de Perzische eerste minister. De kleine Josephine Baker had zo graag "le prince SHAHrmant" gezien...



Woensdag 22 augustus. Half negen 's avonds. Place d'Armes doet zijn naam alle eer aan want wapens, troepen en gala-uniformen moeten die avond een spektakel opvoeren, "le plus beau que nous ayons jamais vu" (het zoveelste al !). Veertien muziekkorpsen en zevenhonderd vijftig soldaten met daartussen achthonderd toortsen Bengaals vuur, driehonderd fakkels en honderd Japanse lantaarns vormen één formatie vóór het Casino.

Plots, vóór iedereen beseft wat er gaande is, ontsteken de soldaten samen alle vuren. Oogverblindend ! Tromgeroffel, klaroen- en trompetgeschal geven rillingen. Salamen, de Perzische hymne klinkt opnieuw bekend in de oren. De stoet zet zich in beweging en verdwijnt in de Louisastraat, richting Zeedijk. In de Vlaanderenstraat rennen nieuwsgierigen en troepen samen voor grenadiers, karabiniers, lansiers... De optocht met fakkellicht is er opnieuw : één lange file veelkleurige en glinsterende uniformen, klaar voor hun defilé. Harmonieën en fanfares voeren om beurten nummertjes op.

Terwijl de stoet richting Koninklijk Chalet trekt - waar prinses CLEMENTINE hoog vanuit haar appartementen ook de taptoe meemaakt - grijpt een gala-bal plaats in de sprookjesachtige balzaal van het Casino. MOUZZAFER vraagt burgemeester PIETERS of hij alle aanwezige dames aan hem wil voorstellen. Die zit er enigszins mee verveeld en legt hem diplomatiek uit dat hij niet al die vrouwen persoonlijk kent. Om toch aan zijn wens te voldoen vraagt hij of ze zich met zijn allen willen opstellen over heel de zaal. Coup d'oeil unique : langzaam passeert vóór hen de sjah. Het orkest Pietro LANCIANI nodigt uit ten dans...

Donderdag 23 augustus. De geplande terug reis nadert maar de dagelijkse wandelkuur op de dijk wil hij voor niks missen. Aan de poorten van het Chalet ontmoet hij Leopold II die verrassend genoeg nog niet zo vaak in het stuk is voorgekomen. Van het intiem onderonsje is niets bekend. 's Namiddags is er al een tegenbezoek. Vermoedelijk is over de onderscheidingen in de Orde van de Leeuw en de Zon van Perzie gepraat. Meer dan 40 vooraanstaanden komen voor de groene band in aanmerking.

Om 16 uur rijdt hij, voorafgegaan door een peloton rijkswachters te paard naar het uiteinde van het westerstaketsel. Een uurtje later is hij terug thuis.

's Avonds biedt prins AGA KHAN een banket van 60 couverts aan ministers en gevolg van de sjah. Opnieuw "toilettes superbes". Jammer voor hen want de vorst is niet aanwezig.

Vrijdag 24 augustus. In zijn royaal appartement maakt zijne Keizerlijke Hoogheid zich in galakostuum op. De edelsteen op het Khola-hoofddekseel is een blikvanger. Zijn omgeving, "en grande uniforme", heeft alle goud, zilver en decoraties bovengehaald. Het afscheid met de directie en personeel is hartelijk.

Om half twee, aan het station, betuigt het schepencollege aan zijn meestbesproken gast voor het laatst alle eer. Die drukt zijn tevredenheid uit over zijn langdurig verblijf. Precies om 13.52 u rolt de trein zachtjes het station uit.

Eén zaak stond toen al vast : de Koningin (der Badsteden) wilde hij en zou hij terugzien....

door Prof. Dr. Luc FRANÇOIS (1)

Het recht tot petitioneren was in de Grondwet van het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden ingeschreven in artikel 161. Het was bedoeld als een legale correctie op het politieke systeem : de Franse Revolutie had immers geleerd dat geweldadige vormen van oppositie, zoals burgerlijke ongehoorzaamheid, relletjes, opstanden en staatsgrepen meer waren dan theoretische hypotheses. Het petitioneren gaf de burger dus enerzijds de mogelijkheid zijn mening te uiten, maar anderzijds kon het een gedeelte van eventuele politieke ontevredenheid ventileren.

Het insturen van petitiees naar de politieke autoriteiten was geen nieuwigheid in 1815. Ook in het Ancien Régime werd regelmatig naar de pen gegrepen om de centrale overheid rechtstreeks op de hoogte te brengen van vermeend onrecht. Tussen 1815 en 1828 werden er eveneens vrij regelmatig petitiees naar de Tweede Kamer gestuurd.

#### De petitiebeweging in het algemeen

Eén van de vormen waarlangs de groeiende ontevredenheid over het beleid van koning Willem I werd geuit, was het massale gebruik dat van het petitierecht werd gemaakt vanaf 1828. In twee golven (najaar 1828 tot voorjaar 1829 en najaar 1829 tot voorjaar 1830) werden duizenden brieven naar de Staten-Generaal gestuurd. Deze documenten bestaan uit twee goed te onderscheiden gedeelten : eerst worden de "grievens" opgesomd (vrij snel maakt men daarbij gebruik van stereotiepe formuleringen) en daarna volgt een lijst met handtekeningen van personen die deze grievens onderschrijven. Er werd geklaagd over de belastingsdruk, over het gebrek aan persvrijheid, over het onderwijsbeleid van de regering en - in veel mindere mate - over het gebrek aan taalvrijheid.

Het beeld dat tot heden over deze petitiebeweging stand houdt, is door de tijdgenoten zelf in het leven geroepen. De voorstanders beweerden dat de toenmalige elites massaal gehoor gaven aan de oproep de petitiees te ondertekenen en dat er vele tienduizenden handtekeningen (40.000 à 65.000 in de eerste golf; 300.000 à 360.000 in de tweede golf) werden verzameld. De tegenstanders beweerden dat de clerus en het lokale establishment de gewone man onder druk zetten; dat ook vrouwen, kinderen en bejaarden tekenden om het aantal kunstmatig op te drijven en dat het grote aantal kruisjes op de petitielijsten zou bewijzen dat vele analfabete ondertekenaars niet goed wisten waar ze zich akkoord mee verklaarden.

Uit het onderzoek dat tot heden werd uitgevoerd (2), blijkt dat de petitiebeweging geen eenduidig verloop kende. De snelheid waarmee het fenomeen zich verspreidde, het totale aantal handtekeningen en de regionale verdeling over de reeds bestudeerde provincies, laten een zeer grillig verloop zien. De verklaring voor een dergelijk grootschalig fenomeen moet dan ook op diverse niveaus worden gezocht. Enerzijds is er de invloed van notoire voor- of tegenstanders; anderzijds kan er een zekere organisatievorm niet worden ontkend : zijn de regionale

verschillen verklaarbaar aan de hand van de grenzen van parochies, dekenijen, kantons, arrondissementen ? De sociaal-economische verschillen van de ene regio ten opzichte van de andere spelen ook mee : was er sprake van proto-industrie, waren het pachters of eigenaars die ondertekenden, had de regio voor- of nadeel ondervonden van het beleid van Willem I (of van zijn voorgangers) ? Wellicht moet de verklaring voor (de afwezigheid van) het succes van de petitiebeweging gezocht worden in een kluster van factoren : toevalige omstandigheden, ingesteldheid van de lokale politici en van de clerus (opgeleid voor of na het concordaat van 1801), bodemstructuren, materiële welstand, sociale status en oude feodale grenzen.

#### De petitiebeweging in het Oostendse

Het arrondissement Oostende telde op 1 januari 1830 28 gemeenten, met een totale bevolking van 37.850 inwoners (waarvan 11.622 in Oostende zelf). In tegenstelling tot de overige arrondissementen van de provincie West-Vlaanderen werd er opvallend weinig gepetitioneerd. Het beschikbare bronnenmateriaal laat de volgende cijfers zien :

gemeente	inwoners	eerste golf	tweede golf
		handtekeningen	handtekeningen
Bekegem	464	-	126
Eernegem	2.449	103	206
Ichtegem	3.590	-	144
Mannekensvere	372	4	-
Schore	513	4	-
St-P-Kapelle	218	-	50
Vlissegem	754	-	45
Westkerke	1.054	-	79
Oostende	11.622	-	1

In 19 van de 28 gemeenten werd noch in de eerste golf, noch in de tweede golf gepetitioneerd. De petitie van Mannekensvere en Schore uit de eerste golf en van Oostende uit de tweede golf kunnen in het kader van dit onderzoek terzijde worden geschoven : het kleine aantal ondertekenaars wijst erop dat het hier "normale" petitie betreft, die wellicht volledig los staan van de "golven" die door de politieke oppositie werden gelanceerd.

We stellen dus vast - in verhouding tot de rest van het arrondissement Oostende - de petitie succes kenden in een aaneengesloten groep gemeenten : Eernegem (eerste en tweede golf), Bekegem, Ichtegem en Westkerke (tweede golf). Deze concentratie van gemeenten strekte zich trouwens ook uit tot de aangrenzende gemeenten van het arrondissement Brugge. Vlissegem sloot, wat petitiegedrag betreft, ook meer aan bij de aangrenzende gemeenten van het arrondissement Brugge en Sint-Pieterskapelle bij deze van het arrondissement Diksmuide.

Het arrondissement Oostende is in dat opzicht perfect vergelijkbaar met de meerderheid van de kustgemeenten, die quasi alle opvallen door grote afzijdigheid in deze operaties, terwijl het "binnenland" van West-Vlaanderen eerder het voortouw in de beweging had genomen. Het verschil met het arrondissement Roeselare bijvoorbeeld is hier zeer extreem.



De enige petitie van betekenis uit het arrondissement Oostende kwam vrij laat tot stand (maart 1829). Op het ogenblik dat de lijst in Eernegem werd ondertekend, was de beweging in zijn geheel al over haar hoogtepunt heen. Een andere merkwaardigheid van de petitie in het arrondissement Oostende betrof het aantal kruisjes, gezet door analfabete ondertekenaars. Het onderzoek voor de drie genoemde Vlaamse provincies leert dat - in tegenstelling met wat traditioneel wordt beweerd - er slechts 0,5 à 1 % kruisjes op de petitie voorkomen. In het arrondissement Oostende loopt dit aantal echter op tot 11 %.

Eén van de merkwaardige vaststellingen van het fenomeen "petitiebeweging" in het algemeen is de opvallend grote deelname van het platteland. Normaliter zijn oppositie en verzetsbewegingen eerder stedelijke verschijnselen. Ook op dit punt wijkt het arrondissement Oostende af van het normale patroon : de plattelandsgemeenten rond Oostende blijven immers ook afzijdig.

Voor andere arrondissementen, waar overvloedig werd gepetitioneerd, kunnen nog bijkomende interessante vragen worden geformuleerd : woonden de petitionarissen geconcentreerd in hun gemeente of waren ze eerder inwoners die veraf en geïsoleerd leefden ? Behoorden de ondertekenaars tot uiteenlopende leeftijdscategorieën ? Welke was de beroepenstructuur van de ondertekenaars ? Volgde men overal de ordewoorden op om enkel de gezinshoofden te laten ondertekenen ? Komen alle lokale notabelen op de petitie voor en, zo niet, waarin onderscheidt de ene groep zich van de andere ?

Voor het arrondissement Oostende moet echter eerst nog een andere vraag dringend worden gesteld, en wel deze naar de volledigheid van het bronnenmateriaal. Het archief in Den Haag, waar de originele petitieën worden bewaard, laat niet toe te veronderstellen dat er grote en systematische hiaten zouden zijn. Toch is het niet uitgesloten dat bepaalde petitieën verloren gegaan zouden zijn of dat ze op een verkeerde plaats zouden zijn ondergebracht : wist de bevoegde ambtenaar steeds precies tot welk arrondissement of tot welke provincie een zekere gemeente behoorde? Toch lijkt het zo dat er voor het arrondissement Oostende eerder in de richting van "alternatieve" bronnen moet worden gezocht : correspondentie van en met de toenmalige gouverneur en - vooral - de pers, ook op landelijk niveau.

Pas wanneer een exhaustief onderzoek naar bijkomende informatie niets zou opleveren, zou het interessant worden hypothesen te formuleren omtrent de verklaring voor de kalmte in het arrondissement Oostende : genoot de streek meer dan elders van het economische beleid van de overheid ? Was de invloed van de kerk op de burger minder groot dan elders of was de greep van de burgerlijke overheden er precies groter ? Hoe aantrekkelijk deze veronderstellingen ook zijn, het is voorlopig te vroeg om ze bevestigend of ontkennend te beantwoorden.

-----  
(1) Prof. Dr. Luc FRANÇOIS is professor aan de Universiteit van Gent, Faculteit van de Letteren en Wijsbegeerte, Vakgroep Nieuwste Geschiedenis.

(2) L. WATERSCHOOT, E. VAN BETSBRUGGE en K. BOLSENSS onderzochten, in het kader van hun licentiaatsverhandeling die ze onder mijn leiding maakten in de Vakgroep Nieuwste Geschiedenis van de Universiteit Gent, de petitiebeweging in Oost-Vlaanderen, West-Vlaanderen en Antwerpen. De gedeeltelijke en voorlopige resultaten van dit onderzoek zijn gebundeld in : L. FRANÇOIS, "De petitiebeweging in het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden : balans van het onderzoek" in : C.A. TAMSE en E. WITTE (eds), Staats- en Natievorming in Willem I's Koninkrijk (1815-1830), Baarn-Brussel, Bosch & Keuning - Vubpress, 1992, pp. 122-170. Een exemplaar van dit rapport bevindt zich in de bibliotheek van "De Plate".

door Norbert HOSTYN

70. Natasja DELANGHE

° Aarschot, 1973

Kunstschilderes; gedeeltelijke opleiding aan de Academie te Oostende, verder autodidact; symbolische figuratieve taferelen waarin vooral de negatieve kanten van de actuele westerse jongerencultuur verzinnebeeld worden.

Deelname en 2de laureaat van de zevende biënnale voor Amateurschilders te Oostende 1989 "Tevewest-Ebes" met :

- de wanhoop der eenzaamheid
- Armaggadon
- Tears in the darkness.

Individuele tentoonstelling in Galerij De Ketelaere, Oostende, 1992.

Adres : Van Iseghemlaan, 123.

71. Jan DE LEE

° Oostende, 1932.

Kunstschilder-beeldhouwer-graficus.

Studies aan het Hoger Sint-Lukasinstituut te Gent; gewezen lesgever aan de Stedelijke Kunstacademie Oostende; chefdecorateur van het Casino te Knokke; grafieker en publiciteitsontwerper bij "Publiart" te Brussel; monumentale wandschilderingen in de kazerne te Arlon.

In zijn schilderijen behandelt hij figuren (meestal visserspersonnages), dieren (vaak vissen) en platen op decoratieve wijze.

Musea : M.S.K. Oostende.

72. Gilberte DELEGER

° Oostende, 1923.

Kunstschilderes-grafica; studies aan de Academies van Gent en Brussel (Brugge voor grafiek); lid van de groep "Lumen Numen".

Nonfiguratief werk waarbij kleur en licht een grote rol speelt.

73. Geo DELEU

Kunstschilder uit het amateurscircuit. Deelname aan de 5e Biënnale voor Amateurschilders "Teveo", 1985 met : - Branding  
- Zondsondergang  
- Bloemstuk

Woonde in 1985 : Leopold II laan 5.

74. Maria DELSARD

Kunstschilder uit het amateurscircuit. Deelname aan de 7e Biënnale voor Amateurschilders "Tevest-Ebes", met : - Stilleven met pot  
- Brood  
- Broedende vogel

Woonde in 1989 : Westlaan, 91,

75. Pierre DE MAEYER

Kunstschilder uit het amateurscircuit. Deelname aan de 5e Biënnale voor Amateurschilders "Teveo", 1985 met : - Landschap  
- Landschap  
- Bloemen

Woonde in 1985 : Leopold I plein, 2.

76. Jacky DEMAUYER



° Oostende, 1938.

Kunstschilder-beeldhouwer; opleiding aan de Stedelijke Kunstacademie te Oostende en verder autodidact.

In zijn sculpturen assembleert hij bewerkte houtplanken en houtblokken tot vertikaliserende structuren met allusies op vruchtbaarheid, geboorte en groei. Auteur van het monument "Levensboom" op de begraafplaats Stuiverstraat te Oostende (1976).

Musea : M.S.K. Oostende.

Lit. : F. EDEBAU en M. VAN JOLE, Jacky De Maeyer, 1981.

Beelden '88, De Haan, 1988.

N. HOSTYN, Catalogus Beeldhouwwerken, Oostende (M.S.K.) 1988; Oostendse kunstenaars nu (tentoonstellingscatalogus), Oostende-Maastricht, 1992.

77. Noël DEMAN

Kunstschilder uit het amateurscircuit. Deelname aan de 5e Biënnale voor Amateurschilders "Teveo", 1985 met - Sint-Arnoldus  
- Clown in verdriet  
- Modern brein



Woonde in 1985 : Brugstraat, 5.

#### 78. Guy DEMARETS

° Sint-Jans-Molenbeek, 1928.

Opleiding aan de Academie te Brugge bij Jules FONTEYNE, Lionel POUPAERT en Luc DEJAEGHER; marines en landschappen; woont en werkt te Oostende.

#### 78. Lucien DEMEESTER

Kunstschilder uit het amateurscircuit. Deelname aan de 5e Biënnale voor Amateurschilders "Teveo", 1985 met

- Moeder en kind
- Mijmerend
- Fluitspeler

Deelname aan de 7e Biënnale voor Amateurschilders "Tevest-Ebes", 1989 met

- Helm van een Samurai
- Zadel van een Samurai
- Helm van een Samurai

Woonde in 1985 : Nijverheidstraat, 62.

#### 79. Georges DEMEU

° Zwevezele, 1930.

Kunstschilder-graficus-beeldhouwer; opleiding aan de Academie te Brugge.

In zijn schilderijen en beelden uit de jaren '70 en '80 vertrok hij van de vormen van het menselijk lichaam die hij uit hun verband haalde en als aparte modules verwerkte in abstraherende composities. Zijn recent werk staat volledig in het teken van het natuurbeleven, een gegeven dat hij ook schilderkunstig uitwerkt op sokkel-vormige schilderijen waarvan hij de 4 zijanten en de bovenzijde met één doorlopend motief bedekt.

Musea : M.S.K. Oostende.

Lit. : Oostendse kunstenaars nu (tentoonstellingscatalogus), Oostende-Maastricht, 1992.

#### 80. Wilfried DEMOOR

Kunstschilder uit het amateurscircuit. Deelname aan de 5e Biënnale voor Amateurschilders "Teveo", 1985 met twee werken getiteld "Vissersled".

Deelname aan de 7e Biënnale voor Amateurschilders "Tevest-Ebes", 1989 met

- Garnaalvisser
- Herstel garnaalnet
- Zonder titel

Woonde in 1989 : Rogierlaan, 61.

#### 81. Georges DEPOORTER

Kunstschilder. Verdere gegevens ontbreken.

### 82. Edouard DEPREZ

Kunstschilder uit het amateurscircuit. Deelname aan de 5e Biënnale voor Amateurschilders "Teveo", 1985 met :

- Sint Petrus & Pauluskerk
- Kasteel van Laarne
- Rozehoedkaai

Woonde in 1985 : Mariakerkelaan, 193.

### 83. Michel DE ROECK

Kunstschilder uit het amateurscircuit. Deelname aan de 7e Biënnale voor Amateurschilders "Teveo", 1989 met :

- Het houten paard
- De denkende vrouw
- De naakte eenvoud

Woonde in 1989 : Albert I Wandeling, 54.

### 84. DEVILLERS

Kunstschilder uit het amateurscircuit. Deelname aan de 5e Biënnale voor Amateurschilders "Teveo", 1985 met :

- Mijn turner
- Body en Soul
- Sometimes reality dreams

Woonde in 1985 : Zeedijk, 173.

### 85. Tone DEVISSCHER

° Oostende, 1952.

Kunstschilder, werkzaam vanaf ca. 1979; opleiding aan de Academies van Oostende en Koksijde.

### 86. Roland DEVOLDER

° Oostende, 1938.

Kunstschilder-graficus-beeldhouwer. Opleiding aan de Academie te Gent. Vermelding "Jeune Peinture Belge" 1972, brons in de "Europaprijs voor Schilderkunst van de Stad Oostende", 1973; lesgever aan de Stedelijke Kunstacademie te Oostende.

Uitgebreid picturaal en grafisch oeuvre in de sfeer van het magisch realisme. Zijn werken zijn bevolkt met typische, grootogige, ietwat wereldvreemde figuren : frêle meisjes, vrouwen, ouderlingen, fantasiewezens...

Musea : M.S.K. Oostende

Lit. : R. LARIDON, De teken- en etskunst Roland Devolder. R. LARIDON, Roland Devolder, in : Terre d'Europe, 57, dec. 1979.

F. BONNEURE, Roland Devolder, akteur voor zijn  
spiegelbeeld, in "De Standaard, 27/28 dec 1986.  
Oostendse kunstenaars nu (tentoonstellingscatalogus)  
Oostende-Maastricht, 1992.

### 87. Steven DEVOLDER

(pseud. : KRAPLACK)

° Oostende, 1966

Kunstschilder-graficus. Zoon van Roland DEVOLDER. Studies aan de  
Kunsthumaniora Sint-Lucas te Gent (Plastische Kunsten) en aan het  
Hoger Instituut voor Beeldende Kunsten Sint-Lucas te Gent (Vrije  
Grafiek).

Zowel figuratieve (personen, interieurs) als non-figuratieve  
schilderkunst en grafiek.

Musea : M.S.K. Oostende

Lit. : Kunst-Kontakt, 168, 11, 6, Oostende (Galerij De  
Peperbusse), 1989.  
Oostendse kunstenaars nu (tentoonstellingscatalogus),  
Oostend-Maastricht, 1992.

### 88. René DEVRIENDT

Kunstschilder uit het amateurscircuit. Deelname aan de 5e Biënnale  
voor Amateurschilders "Teveo", 1985 met - Godshuisjes te Brugge  
- Hoeve in de Kempen  
- Boten aan de kaai

Deelname aan de 7e Biënnale voor Amateurschilders "Teveo-Ebes",  
1989 met : - In het bos  
- Zomer in de schorre  
- Zomerlandschap

Woonde in 1985 : Steense Dijk, 274.

### 89. Yolande DEVROE

Kunstschilder uit het amateurscircuit. Deelname aan de 5e Biënnale  
voor Amateurschilders "Teveo", 1985 met

- Oostends tropisch luistergenot  
- Oud  
- Modern

Deelname aan de 7e Biënnale voor Amateurschilders "Teveo-Ebes"  
met : - Bearded Collie  
- Bearded Collie

Woonde in 1985 : Hoopstraat, 14.